

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s posiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Škofovski jubilej sv. Očeta Leon XIII.

Z velikim navdušenjem in pravo katoliško zavestjo praznoval se je vsepovsodi po naši lepi vladikovini, kakor so naš mil. knezoškof naročili, škofovski jubilej našega sv. Očeta Leon XIII. Močno razveselilo je to očetovsko srce našega mil. knezoškofa in gotovo bodo, kadar pojdejo po Velikinoči v Rim, z radostjo poročali o teh slavnostih sv. Očetu samemu; a vendar so tudi sporočili o tem, se ve, da le kratko, apostolski nuncijaturi na Dunaj 24. februarija t. l. in že 2. marca došlo je mil. knezoškofu prelepo in prijazno pismo od apostolskega pronuncijsa, kardinala Al. Galimberti-ja, iz katega se vidi, kako močno je razveselilo in potolažilo od žalosti in skrbi potrto srce sv. Očeta le-to slovesno praznovanje njegovega škofovskega jubileja. Pismo se tako-le glasi:

»Excellentissime ac Reverendissime Domine!

Mei duxi esse officii statim certiorem reddendi Sanctitatem Suam de solemnitatibus, quibus fideles Lavantinac Dioeceseos Jubilaeum Summi Pontificis celebrarunt.

Pergrato vero nunc fungor munere Excellentiae Vestrae repandendi consolationis ac paternae satisfactionis sensus, quibus afficiebatur Sanctissimus Pater ob tot pevotionis ac obsequii significationes istius Dioeceseos. Ac in pignus peculiaris benevolentiae Sanctitas Sua lubentissime Excellentiae Vestrae ac fidelibus Tuue curae concreditis Apostolicam impertitur benedictionem.

Qui ceterum omni aestimatione ac observantia maneo   Excellentiae Vestrae addictissimus

A. Cardinalis Galimberti,

Pro-Nuntius Apostolicus.«

Prevzvišeni in milostljivi knezoškof!

V svojo dolžnost sem si štel, sv. Očetu takoj sporočiti o slovesnostih, s katerimi so verniki lavantinske škofije praznovali jubilej sv. Očeta. V največjo radost mi je sedaj, da morem Vaši Prevzvišenosti javiti čutila

tolažbe in očetovskega zadoščenja, ki so prešinjala sv. Očeta vsled toliko lepih dokazov ljubezni in vdanosti one škofije. V znamenje posebne naklonjenosti podeljujejo sv. Oče iz dna srca z največjim veseljem Vaši Prevzvišenosti in Vaši pastirski skrbi izročenim vernikom sveti apostolski blagoslov.

Vaši Prevzvišenosti najudanejši

A. Kardinal Galimberti,
apost. pronuncij.

Katoliški verniki lavantinske škofije! Sv. Oče prisrčno nas ljubijo in očetovsko blagoslavljajo! Podvojimo tedaj tudi mi otroške molitve za njih, otroško ljubezen in zvestobo do njih!

Šolske razmere.

(Govoril poslanec Fr. Robič v drž. zboru.)

(Konec.)

Naposled so pa še učitelji, ki nalašč pri slovenščini rabijo hrvatske izraze, da se potem morejo na to sklicevati, da jih prebivalstvo ne razume. Kadar se bode rabila čista slovenščina, razumelo jo bode gotovo prebivalstvo, pa tudi otroci. Prav zadnji čas so se nekateri šole, v katere hodijo samo slovenski otroci, razdelile v takoimenovane dvojezične in slovenske.

Da bi namen šolskih oblastev na Koroškem, pomčevati na vse mogoče načine in delati, kolikor je mogoče, velike zapreke snovanju slovenskih šol, ne bil tako jasen, ne mogli bi pojmiti, kako da deželní šolski svet tako postopa. To očitno nasprotuje § 8 deželnega zakona za Koroško o uredbi in vzdržavanju šol. § 8 pravi: »Pomnožitev ljudskih šol se ne sme nikdar dovoliti v škodo primerni uredbi in dobrim vspehom.« Ali to se je vendar na nekaterih šolah zgodilo in se utegne še na drugih izvesti. Tako v Kotmari vasi, Žabnicah, Globasnici in Šmihelji. V te šole hodijo po uradnem šematizmu samo slovenski otroci, niti jednega nemškega

ni med njimi. In vendar so se razdelile v slovensko in dvojezično. Se vé da s tako delitvijo ni nihče zadovoljen in bi prebivalstvo že rajše videlo prejšnje razmere.

Naj me kdo napak ne razume, odločno naglašam, da ne zahtevamo, naj se izrine nemščina iz ljudskih šol na Koroškem. Tam, kjer se zahteva učenje nemščine in kjer je tudi koristno, naj se uči, toda le na podlagi materinščine! Po kakšnih sredstvih posegajo nasprotniki slovenske šole na Koroškem, nam kaže poseben slučaj v Svečah.

Ko sta načelnik krajnemu šolskemu svetu, Pack, in učitelj Feinig hodila od hiše do hiše, kar je gotovo kako pohvalno, povpraševal je poslednji stariš, če mislijo otroke poslati v »bindišarsko šolo« in če so le-ti pritrili, strašil jih je s tem, da bodo otroci morali tri ure dalje ostajati v šoli, in da so slovenske knjige jako drage itd. Stariš so se zaradi tega pritožili pri župniku in pri županu in so poizvedeli, kaj da pomenjajo ta vprašanja. Naj se prebivalstvo pomiri, dal je župan v sporazumlenju z župnikom po božji službi doslovno razglasiti ukaz deželnega šolskega sveta z dne 9. novembra 1891, št. 3178.

S to razglasitvijo sta se čutila učitelj Janez Feinig in načelnik krajnega šolskega sveta, Pack, razžaljena in sta stvar ovadila okrajnemu šolskemu svetu. Predsednik okrajnemu šolskemu svetu, Mac-Nevin, ki je že kot okrajni glavar na Štajarskem dokazal, da ne vé, kaj je takt in pa objektivnost, zmatral je to doslovnograzglasenje za pregrešek ščuvanja po § 300 in je stvar ovadil c. kr. deželnemu sodišču v Celovec.

Vsled tega sta morala župan in župnik k c. kr. okrajnemu sodišču v Borovljie in pozneje sta bila še kako strogo zaslišana pri c. kr. deželnem sodišču v Celovcu. C. kr. državno pravdništvo pa ni našlo nobenega povoda za tožbo. Vzlic temu sta učitelj in načelnik krajnega šolskega sveta — govori se, da na prigovarjanje glavarja — tožila župana in župnika zaradi žaljenja časti. Poslednja sta morala zopet k c. kr. okrajnemu sodišču v Borovljie, kjer sta bila zaslišana in tudi tu niso našli nobenega povoda, da bi ju obsodili.

Stvar pa s tem še ni bila končana. Naročilo se je žandarjem v Borovljah, da poizvedujejo. Ko tudi ti niso nič našli, morala sta župan in župnik zopet k okrajnemu sodišču, da sta naposled bila oproščena. Za dolobce ukaza z dne 9. novembra 1891, št. 3178, ne brigajo se na tej šoli. Slovenščina uči se brav v zadnjih urah in sicer od 3. do 4. ure popoldne tako, da le malo otrok ostaja pri tem pouku. Vspeha pri učenju materinščine pa tudi zaradi tega ni moči doseči, ker nobeden učitelj v Svečah ni izprasan iz slovenščine.

Iz povedanega se pač lahko vidi, da je pot do slovenske šole ali vsaj do poštovanja slovenščine na Koroškem trnjeva in občudovati moramo one može na Koroškem, ki se boré za pravice, koristi in omiko narodovo. Tudi mi slovenski poslanci se bomo vedno in povsod in brez izjeme, sicer mirno, ali z vso doslednostjo in odločnostjo poganjali za pravice koroških Slovencev.

Cerkvene zadeve.

Slomšeku v spomin.

(Pri Slomškovih svečanosti v Mariboru dne 2. svečana 1893 govoril dr. Ant. Medved.)

(Konec.)

Vse za vero, dom, cesarja! Tretjič toraj »vse za cesarja«, to je tudi v slovenskem geslu. No — kako je neki veliki Slomšek storil?

Gospôda! Žalostna resnica je, da naši nasprotniki zlobno šepečajo kot črni ovaduhi, rekoč: Slovani sploh in Slovenci posebej »s hrepenenjem gledajo prek iztočne meje avstrijske države«, cesarju zvesti niso. Slomšeku se je ravno tako godila. Posebno v uradnih krogih »zgoraj« so rekli: Slomšek je panslavist, toraj cesarju sovražnik, cesarju nezvest ... Za Boga! Kaj, kaj? Mi Slovenci izdajice? Mi sovražni Avstriji in Habsburžanom? Katerega Slovenca to grozno očitanje krvavo ne boli? Gospôda! Drugi avstrijski narodi so večji, da! so bogatejši, da! so bolj olikan, da! — toda presvitlemu cesarju Habsburškemu zvestejši niso, bolj vdani nikdar niso, kakor smo mi Slovenci! In da taki moramo biti, tega nas uči naš Slomšek. Evo Vam dokaze, da je Slomšek vse za cesarja storil. Dandanes cesarju biti zvest, je lahko, ali leta 1848 je bilo to drugače. Takrat je merilo stotero smrtonosnih pušk na onega, ki je avstrijskega cesarja branil; sto krvavih mečev je mahnilo po njem, ki je cesarju zvestobo prisegel. Ko so uporni puntarji hoteli vzeti prestol Habsburžanom, takrat, takrat je Slomšek pokazal, kaj se pravi to: vse za cesarja! Ko so uporni kmetje leta 1848 cesarju dačo odpovedali, je Slomšek koj 2. aprila izdal pastirski list, ter je svoje podložne ojstro spomnil na Izveličarjevo povelje: Dajte cesarju, kar je cesarjevega! Med drugim prelepo pravi: »Naj svet spozna, da mi cesarja ne ljubimo samo z besedo, temveč tudi v dejanju in resnici!« — Ko so se cesarske čete leta 1849 zmagonosne vračale iz Laškega, bil je Slomšek med prvimi škofi, ki so v posebnih pastirskih listih svoje vernike opomnili, naj za to Boga hvalijo. Ko je bil presvitli cesar I. 1853 kruto zavratno napaden, a po neskončni dobruti Božji srečno rešen grozovite nesreče, hvalil je naš Slomšek v silno ganljivem pastirskem listu Božje vsmiljenje, ki je Avstrijo rešilo nepopisne nesreče. Leta 1859 šli so Avstrijci zopet v vojsko. Slomšek je precej zaukazal, po celi škofiji moliti za zmago Avstrijskega orožja. Še več! Telesno sicer ni šel z vojaki proti sovražnikom, a vendar, kakor bi sam mladeničko ognjevit vojak bil, zložil je on, priletni škof Slomšek, vojakom navdušene pesmi, ki jim naj ljubezen in pogum za Avstrijskega cesarja vžigajo. Čujte, kako poje:

„Naj cesarska roka braui
Nas ves čas sovražnika;
Bog obvaruj nam cesarja
Našga Franca Jožefa!“

In to naj bi bil mož-izdajica?! ... Slomšek, dobro vedoč, da

„Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovenca ne mine“, zapel je slovenskim vojakom-junakom ganljiv in plamenit slavospev:

„Le naj ropoče in bobní,
Iz tisoč topov naj gromí,
Naj krogle križem švigajo
Slovenci ne pobegnejo! . . .“

Da, nikdar niso in nikdar ne bodo Slovenci pobgnili, kadar je treba v boj za cesarja. Vse za cesarja! Gospôda! Ako bodo Avstrijski cesarji imeli vedno tako zveste podložnike, tako vdane škofe, kakor je bil naš Slomšek, potem — slobodno rečem — bo Avstrija do konca dni prva in najtrdnejša država na svetu! Kdo

je bil za to bolj vnet, kakor naš Slomšek, nesmrtni Slomšek? ...

Slavna gospôda! Zastopniki Mariborskega mesta so 12. svečana l. 1858. v slovesni seji sklenili: poslati zahvalno izjavo škofu Slomšku, ki je takrat dovršil svoja trudopolna pogajanja za preselitev škofovskega sedeža iz Št. Andreja v Maribor. V izjavi pravi zastop Mariborskega mesta tudi to-le: »Imeni Ternkoczy in Slomšek bodete pri nas neumrjoči ostali«. — Da, da! nevmrjoče bo Slomškovo imé in ne samo v Mariboru, temveč tudi po vsem Slovenskem. Slomšek med nami ne bo prominol. Naš ljubljene, naš velikan je. Hočete-li biti dobri, verni katoličani, poslušajte škofa Slomška! Želite-li biti vrli Slovenci, posnemajte našega Slomšeka, prejasen vzor Vam je! »Za narod malo govoriti, veliko delati, vse pretrpeti«, to zlato načelo Vam krepi pogum, Vam slajšaj grenke britkosti narodnega boja, Vam davaj nado do zmage, ki mora kronati naše delo. Kot Avstrijci, neomahljivo zvesti presvitlim Habsburžanom, pa čujmo Slomšeka; ako se po njegovem vzgledu ravnamo, nas bo slavila mogočna Avstria!

Ko je Slomšek zadnjic govoril sredi svojih nad vse mu vdanih duhovnikov, je rekel: »Mene pozabite, ali mojih naukov ne pozabite!« Duhovniki so se zjokali, plakali, ko so slišali, naj Slomšeka pozabijo. Kako neki ne? Je-li mogoče Slomšeka pozabiti? Ne, ne! Po naukah Slomšekovih se bomo ravnali, a zraven njegovega slavnega imena pozabili ne bomo. Tukaj blizu pred nami — sto korakov oddaljen — je hladen grob, ki krije prah in pepel našega Slomšeka. Mi smo častna straža ob tem grobu. O bistra šumeča Drava, ki tečeš tod mimo, povej širnemu svetu, kako blažena tla ti tukaj poljubljaš. O ve žlahne vinske gorice, ki tako ljubko Maribor venčate, vedite, da je vas sam Slomšek prepeval, čuvajte toraj hvaležne na veke njegov spomin! A mi? ... Mi pa bodimo Slomšekovi goreči učenci in učenke v besedi in dejanju. Zraven pa proslavljamо svojega velikega, nedosegljivega učenika in kličimo mu iz globin vdanega srca vselej, posebno pa danes pri tej veličastni narodni svečanosti: Našemu Slomšku slava, slava!

Šolska sestra Ljudmila roj. Arzenšek.

Spisal Dravinjski.

Dne 11. septembra eno uro pred polnočjo l. 1892. umrla je v Mariboru v zavodu čč. šolskih sester čast. šolska sestra Ljudmila roj. Arzenšek še le komaj 21 let stará. Dne 13. septembra bila je v veličastnem sprevedu prenesena na pokopališče v jamico, pripojeno ji poleg l. 1891. umrle č. sestre Bonaventure.

Rodila se je l. 1870. dne 29. januarija v Straňach pri Konjicah kot hči tamošnjega učitelja, sedaj nadučitelja g. Antona Arzenšek. Dekle je imelo dobro glavico; zato so jo oče poslali v Maribor v zavod čč. šolskih sester, naj se kaj nauči, morebiti, naj postane učiteljica. Z vso vnemo se je mlada Marijica poprijela šolskih naukov. Napredovala je izvrstno. Pa ko si je glavo bistrla, skrbela je tudi za svoje nežno nedolžno srčice. Navzela se je pobožnosti tako, da je bila naprejpostavljenim v veliko veselje. Čč. sestre so se ž njo počevale, kakor bi ž njimi bila na enaki stopinji. — Ko je prišla na počitnice domov, ni bila več tista vesela Mima, kakor so jo klicali. Bila je nekako resna, zamišljena, sama za sebe. Le kadar je bilo treba v cerkev, tedaj se je razgrela, tedaj je bila nekako živa. Z eno besedo svetno življenje je ni več mikalo, le samostan, samostan — bile so njene želje. Leta 1887. šolala se je v Ljubljani. Leto 1888. bilo je za njo posebno pomembljivo. Imelo se je pokazati, bo-li vstopila v samostan, ali ga bo zapustila. Meseca avgusta tistega leta se

pelja v Gornjigrad, da bi se posvetovala s svojim bratom, tamošnjim kaplanom. Kako sta se pogovarjala, ne vem; le to vem, da je že dne 1. meseca septembra bila v Mariboru pri čč. šolskih sestrach. Dne 8. septembra leta 1888. bila je preoblečena, ter je prejela samostansko ime Ljudmila.

O, kako srečna je zdaj bila! Njene tovarišice vedo dosti povedati o njenem odkritosrčem, nehlinjenem veselju. O, tukaj ni bila več čmerna, nezaupljiva, sama za sebe, temveč vesela, živahnja, prijazna. Kjer je ona bila, tam je moral vse veselo biti. Zmirom je vedela kaj povedati, da je svoje sestre kratkočasila in je v nedolžnem veselju zibala. Sestre pripovedujejo, da je bila naj veseljša, najzgvornejša. V svojih opravilih — bila je učiteljica za ročna dela — in v pobožnostnih vajah pa je bila vestna in izgledna. Vse jo je ljubilo in spoštovalo: sestre, otroci v zavodu in učenke.

Dne 2. februarja leta 1890. storila je oblube za tri leta. Učila se je v enomer tako, da je že leta 1890. podučevala vse predmete v III. razredu. Kako jo je to veselilo! Z veliko vestnostjo in natančnostjo se je pripravljala na šolske predmete. In v šoli bila je dobra, ljubezljiva učiteljica. Srca nedolžnih otročičev si je v hipu pridobila. Otroci so njo ljubili, kakor svojo mater. V dokaz te otroče ljubezni do svoje učiteljice naj služi sledeče! Ko so otroci izvedeli, da so s. Ljudmila zboleli, začeli so na glas jokati in za njo moliti. Kadar se je bolezna s. Ljudmila prikazala na mostovžu, od koder se vidi v šolo, priletela so vsa dekletca k oknom, svoje rokice stegala, ter ji prijazno namigovala. V bolezni je dobila s. Ljudmila od otrok večkrat lepih rož, vrtnic, zvončkov spomladnih, jagod itd. Tako so se ti otročiči kazali hvaležne svoji učiteljici.

Vse je šlo vrlo pri sestri Ljudmili. Vse se nje je veselilo — toda zdrava ni bila. V prvi mladosti bila je zdrava in močna. Pa že, ko je še učenka v zavodu bila, imela je pljučni katar. Ležala je okoli šest tednov, pa je ozdravela, menda le navidezno. Popolnoma pa te bolezni že še ni odpravila, ker jo je pozneje kašelj polagoma večkrat napadal. Jela je po malem tudi kri pljuvati. To je bilo slabo znamenje. Zdravniki so svojo pazljivost pomnožili. Posebno njo je bolezen napadla spomlad leta 1891. in 1892. Leta 1891. je še ušla smrti, je vstala, je opravljala vse svoje dolžnosti, in je bila vesela in zadovoljna, kakor zmirom. A drugače je bilo leta 1892. Nesrečna pljučna bolezen se je pri njej že preveč udomačila, ne govoreč več o tem, da bi njo zapustila. V sredi meseca junija pa njo je bolezen tako stiskala, da so čast mati in vse sestre bile pripravljene na najhujše. Pa bolezen je bila nagajiva in motljiva. Ljudmila je zopet toliko okrevala, da se je že mislilo, da bo popolnoma ozdravela. Zdravniku samemu je bila bolezen uganjka.

Pa imelo je drugače priti. Nenadoma hitro se bolezen shujša začetkom jeseni — in naša Ljudmila je na smrtni postelji. Pa misliteli, da je bila Ljudmila vsled tega vznemirjena in žalostna? O, nikakor ne! Kakor je v zdravih dneh rada bila šaljiva, tako še tudi v hudi bolezni. Kolikrat je rekala sosedram svojim: »Mislite, da se bojim smrti? Veselim se je pač. Saj me bo zdržila z ženinom moje duše«. Ali pa, da bi se bil kdo jokal pri njeni postelji! To nji je bilo zoprno. Zato nji tudi ni bilo prav po volji, da bi njo še bili starši obiskovali med bolezni, ker je vedela, da se bodo jokali. Rekala je: »Saj mi ne verjamejo, da rada umrjem — ne razumejo, da raje umrjem, kakor živim, samo, da se z Jezusom združim.«

Večno oblubo je storila na smrtni postelji v roke svojega spovednika vč. p. Kalista, gvardijana v Mariboru. To je bila posebna milost za njo. Prav za prav

bi še le po treh letih smela večne obljube storiti. Je zato pa tudi vedela to veliko milost ceniti. Njeno oblije je kar žarelo velikih milosti in veselja neizrečenega vsled te nji še na zadnjo uro izkazane naklonjenosti. Vsa mirna je pričakovala ločitve duše od umrljivega telesa. Vsa vdana v voljo božjo zatisnila je svoje oči za ta svet dne 11. septembra leta 1892.

Hvaležne kandidatinje učiteljičinega pripravnika položile so krasen venec na njeno rakev. Stariši in bratje in druga rodbina so prihiteli na pogreb. Jokali in žalovali so nad ugasnenim mladim življenjem. So vendar imeli veliko veselje nad svojo hčerjo, oziroma sestro — redovnico. Vendar potolažite se, ne jokajte! Sestra Ljudmila je šla rada v smrt zaradi Jezusa. Zdaj se raduje že njim nad zvezdami, ter prosi za Vas obilnega blagoslova iz hvaležnosti, da ste njo spravili v samostan, ter ji s tem pripomogli do tako lepe izgledne smrti. »Na veselo svodenje pri nebeskem Očetu, ljubi starši, dragi bratje in sestre«, kliče vam sedaj iz nebes nepozabljiva č. šolska sestra Ljudmila.

Gospodarske stvari.

Zboljšanje travnikov potrebno v povzdigo konjereje.

V teku poslednjih dvajset let se je naše narodno-gospodarstvo zelo predrugačilo. Poprej je pridelovanje žita prinašalo kmetu potrebnih dohodkov. Od tistega časa pa, ko je tuje amerikansko in avstralsko žito zdatno znižalo ceno našemu zrnju, mora vsak posestnik gledati na to, da si odpadle dohodke iz pridelovanja zrnja nadomesti s tem, da bolje skrbi za živinorejo. Dobre živinoreje, budi si konjev ali goveje živine, pa si brez dobro obdelanih travnikov misli ne moremo. Vendar ravno za travnike mnogi posestniki najmanj skrb. Navadno se zadovolijo s tem, da krtovinjake povlačijo, mah in volk z brano izsvajajo ter semterje travnike napojijo z vodo mimo šumljajočega potoka. Toda s tem še nikakor ni vse delo na travniku opravljeno. Pred vsem je treba močvirnate kraje osušiti. To se zgodi najlažje s tem, da se napravijo jarki, po katerih preobilna voda odteka. Kjer pa je jarek, tam ni trave. Boljši so toraj s kremenom (potočnim kamenom) obokani rovi, katerih površje je s trato pokrito. Kjer pa se močvirje osuši, treba je slabo travo z boljšo nadomestiti s tem, da se naseje seme bolje trave, ali pa se potrosi z apnom ali pepelom. Dobro je tudi mokrotne kraje potrositi z (žagovino) piljevino.

Prav dobro je napajati travnike v spomladi in v jeseni s kalno vodo. Kjer pa to ni mogoče, tedaj pa se naj vrežejo v travnik brazde, katere imajo namen travnike napajati, preobilno vodo pa zopet odvajati.

Najboljše in najpotrebniše za travnike pa je gnoj. Gnojiti moraš vsako leto travnik z mešanicom (kompostom) in gnojnico, vsako tretje leto pa s hlevnim gnojem. Veliko škode travnikom napravi paša. V jeseni popasejo ljudje s konji in govedo travnike ne glede na to, ali so primerni za pašo ali ne.

Za popaševanje niso močvirnati travniki. Živila njim skodi; dobro travo potepta in vniči ter še napravi več močvirja. Za pašo tudi niso strma rebra. Živila zrahlija prst, katero potem nalin (hlišč) odplavi.

Za pašo slednjič tudi niso presuhi travniki. Živila, budi si konji ali goveda, jih tako potepta, da se mnogo-krat na njih prah kadi ter potem skoraj nič več ne raste.

Kako rediti konje težkih hladnokrvnih plemen?

Žrebata težkega hladnokrvnega plemena treba je po zimi marljivo spuščati na prosto v sveži zrak; le po noči naj se zapirajo v zračne hleve. Nad tem se pregrešijo mnogi konjereci, kateri skrbijo le za to, da imajo okrogle, debele konje ter jih v ta namen vedno v topnih hlevih stati pustijo. Taki konji pa so medli, rahli ter ne morejo nič zdržati. Navadni kupec pa ne išče konja za mesnico, ampak za delo. Hoče imeti toraj močnega trpežnega in vstrajnega konja. Taki pa se zredijo z ovsom, dobrim zdravim senom, posebno pa z obilnim gibanjem na prostem v svežem zraku, kjer se konj vtrdi.

Pri vzrejevanju konj gledati je tudi na to, da je dobrega pokolenja to je dobre kobile in dobrega žrebcu.

Kainit.

Objavi, katera se je proglašila pred maim časom v tem listu, gledé gnojila Kainit, kateri se dobiva v c. kr. solini v Kaluszu — v Galiciji — se dostavlja, da je v novejšem času izšla nova določba, vsled katere so — kakor prej javljeno — sicer naročnine na imenovano gnojilo koleka proste, nasprotno pa morajo biti vloge, katere imajo za izročenje certifikata, ki potruje pravico dobave Kainita, predložiti pri c. kr. okrajnih glavarstvih kolekovane s 50 kr. za polo. Omenjeni certifikati sami pa ostanejo slej kakor prej pristojbin prosti.

Jeli treba konja vsak mesec prekovati?

Konja je treba takrat prekovati, kadar rog kopita, katero podkva varuje, vraste črez podkvo. To se zgodi navadno vsak peti teden. Ako staro podkvo dalj časa pustiš na kopitu, tedaj ovira kopito, da se ne more raztezati in skrčevati. V notrajinih delih pa zaostajuje kri in se ne more prosto pretakati. Konj postane šepav. Sploh pa je treba konje, kateri imajo polno mesovnato kopito, večkrat prekovati.

Sejmovi. Dne 10. marca v Dolu, v Št. Juriji ob Tabru, v Kapelah, v Strassu, v Orešji, v Kostrivnici. Dne 11. marca v Celji, pri M. Magdaleni v Mariboru in v Slov. Gradci. Dne 13. marca v Št. Juriju ob južni železnici; pri Sv. Lovrenci na Dravskem polju in v Selnici nad Mariborom. Dne 14. marca v Stainzu.

Dopisi.

Iz Maribora. Tedaj so spet šli naši Slovenci iz Mariborske okolice tje v Brazilijo. No, srečno pot! Dal Bog, da bi vam žal ne bilo! Da, to so bili prizori na kolodvoru. Ubogi nedolžni otročiči so se vsem, le ne svojim brezsrčnim roditeljem smilili. Kako so na mrzlih tléh okoli lazili in kašljali — brez skrbi, ne vedé, kam jih stariši silijo. Ali vam je Brazilijanska vročina zdaj že srca okamenela? Takovšnega zaničevanja sam sebe in svoje domovine, take trme, tako grozinske nespati in kljubosti se najdobrohotnijemu podučevanju upreti, kakor so Amerikanci bili, tega nihče ne verjame, človek je moral le kar strmeti in obmolkniti. Kdo pa so ti ljudje? Večjidel viničarji, dvoraki in nezadovoljni delavci, neučeni, lakovni, brez izgoje s svojimi otroci vred; Bog zna, zakaj se njim je toliko mladih deklek pridružilo! Od vseh strani so na kolodvor prihajali s svojimi culami v roki ali na glavi. Tu so pa bili od gosposke zadržani in je tako minolo teden dñij prej, ko so svoje reči in potna pisma v red spravili. Moži so začeli žugati, ženske so si bile v skrbéh, otroci so vedno

stitali, češ, da je toliko let najbolje znamenje, da jim ljubi Bog podeli še jih več in večjih milostij v blagor sv. cerkve! Bog usliši to prošnjo, vzeto iz srca vsakemu katol. kristijanu!

Italija. Letos obhaja kralj in kraljica srebrno poroko ter se pravi, da se vdeleži te svečanosti tudi nemški cesar. To je mogoče, saj je cesar rad na poti.

— Senat ali gosposka hiša v Rimu nima sedanje vlade posebno v čislih in je te dni vrgla načrt postave o častnikih pod klop, vendar pa vlada zavoljo tega ne odstopi, češ, da tudi njej ni veliko do te postave! Kislo grozdje!

Francija. Sodnije imajo še vedno dela s panamsko goljufijo. Sedaj pride več poslancev na tožnjo klop in kaže se, da bode sodba ostra, za-njo pa pride pomiloščenje, saj vrana vrani ne izkljuje očij in tudi na ministerstvu drži se več denarja iz onih goljufij. — V Angersu se spopolni katoliško vseučilišče, ali denar se nabira za-nj. Žal, da si država svoji druga vseučilišča, če jih tudi plačuje le katol. ljudstvo.

Anglija. Zoper irsko ustavo dela sedaj hudo rabuko posebno stranka Curchilla. Da naj dobijo katol. Irci vsaj nekaj pravic, to je neki »grozno početje«. — S francosko republiko želi vlada ohraniti mir in trdi, da sta si ti državi še lahko prijazni, če tudi hrepenita obe, naj si več sveta dobita pod svojo roko!

Nemčija. Kolikor se kaže doslej, dobi drž. kancler, grof Caprivi vendar-le za vojaško postavo v drž. zboru večino, toda velika ne bode, pa kaj to dene, če bode le večina! — Oo. jezuvitov še zmerom ne pustijo na nemška tla, toliko strahú je pri protestantih zavoljo njih. — Avstrijskih izseljencev ne pustijo več čez Nemško v Ameriko ter jih pošljejo hitro čez mejo, ako jih zasačijo na nemškem ozemlji.

Rusija. Glas se raznaša, da se popelje poleti rusko brodovje v nekatera francoska pristanišča. Vlada še pričakuje le poročil in potem predloži carju načrt za to. Na čelu brodarja bode neki celo sam carevič. Mogoče, pa malo verjetno.

Bolgarija. Metropolita Klemena so v Sofiji spravili v nek samostan in sicer se pravi, na željo mestjanov, ker jim neki ne ugaja politika njegova. Da je mož zoper premembo ustawe, po kateri ni treba, da je knez pravoslavne vere, to je jasno, ali mož se sklicuje v tem preglasno na strijca — na ruskega carja.

Srbija. Pri sedanjih volitvah za občinske zastope gredó valovi sila burno in po nekaterih občinah je treba vojakov, da se ohrani mir. V občini Horakašič bili pa so toliki izgredi, da so do polovice volilcev pozaprlji. Liberalizem sili se tudi tukaj na vrh in če ne gre iz lepa, pa s silo.

Turčija. Razbojništvo se zopet oglaša, izlasti ob žezeznicah je videti sumljivih ljudij sedaj tu, sedaj tam in ne vemo, če pa ne nameravajo kje napasti kake žezeznice, da ženó seboj bogatih potovalcev.

Afrika. Sultan v Sansibaru je umrl in angleški zastopnik je brž izklical za naslednika Hamed ben Thwain. Ljudstvo je ostalo mirno a za Hameda se ne navdušuje.

Amerika. V soboto, dne 4. marca je prevzel novi predsednik republike »zdrženih držav«, Cleveland vlado in je v dolžjem govoru razložil, kako da bode vladal. No, tudi v Ameriki ni, da daje človek veliko na besede, bolje je že, če vidi dejanje. — V Braziliji razsaja »rumena mrzlica«. Laški parnik »Rosario« je zavlekel to bolezen tudi že do Genue in zato ostane nekaj dni v Asinari, da se razkuži.

Za poduk in kratek čas.

Romanje k sv. Očetu v Rimu.

Slovenski romarski posebni vlak v Rim gre povodom 50. letnega jubileja škofovstva sv. Očeta papeža Leona XIII. dne 10. aprila t. l. Da se mu tudi verni Slovenci, kakor drugi narodi, poklonijo in svojo udanost izrazijo, priredi g. Jos. Paulin (mednarodna postovalna pisarna) v Ljubljani, v združenju s katoliško družbo, posebni brzovlak tje, kateri se goraj omenjeni dan ob 10. uri dopoldne odpelja iz Maribora, ob 2. uri popoldne iz Ljubljane, ter dospe v torek 11. aprila ob 3. uri popoldne v Rim. Vdeleženci bodo se vsprejemali med Mariborom in Gorico, iz Koroškega tudi v Vidmu (Udine). Taisti bodo vidno nosili posebne znamke. Vožnja tje je skupna in naravnost, preko Padove, Fiorenze, nazaj pa posamezna, v 30 dneh, z vsakim vlakom, tudi brzovlakom, s 6 kratnim povoljnimi prenehanjem, po enaki progi, ali pa preko Loreto. Stanovanje, vspored slavnosti itd. v Rimu, oskrboval bo posebni odbor, enako kažipota in tolmače. Med bivanjem v Rimu izhajal bo posebni list, ter prinašal Slovencev se tikajoče zanimivosti. Tudi knjižica »Slovensko-laški potovalni tolmač« bo na razpolago.

Vlak bo sestavljen iz I., II. in III. razreda voz, na željo tudi iz spalnih in salonskih voz, ki bodo brez premembre do Rima peljani. Vozne cene, okoli na pol znižane, bodo v kratkem naznanjene (od Maribora v Rim in nazaj okoli 29 fl. in višje). Vozni listki naj se prej ko prej naročijo, ali vsaj do 4. aprila, pri goraj imenovanem. Taisti oskrbuje tudi stanovanje in daje vsakošnja pojasnila. Slovenci, ne zamudimo te lepe prilike in počažimo v mnogobrojnjem številu vernost in udanost našemu svetemu očetu, ter ob enem ogledamo prekrasno prestolico katolištva in lepe laške pokrajine.

P.

Značaj.

Napisal J. Sattler.

Ni treba, da bi bil vsak človek bogat, učen, močoven; to tudi biti ne more, ker bodo vedno različni stanovi, dokler bo hodil človeški rod po zemlji; ali vsakdo mora biti značajen, tudi največji siromak. Čitatelji »Slov. Gosp.« so že mnogokrat brali besede: »značajen«, »značaj«, »značajnost«; žal, da čitamo tudi pogostoma: ta ali oni Slovenec je »brezznačajen«. Kaj pomenijo ti izrazi?

Značaj je neka stalna posebnost vsega našegaホtenja in dejanja. Ta posebnost pa ni prirojena človeku; zategadel ne moremo reči o značajnem možu, da je take krvi; temveč on si je pridobil s krepko svojo voljo in s pomočjo božjo, da se vedno ravna po nравnih in poštenih načelih. Zatorej že naprej lehko sklepamo in sodimo o takem možu, kako se bode vedel o tej ali oni priliki in kako delal v tem ali unem slučaju. Ako pa človek nima takšnih stalnih in trdnih načel, podoben je trstu, ki ga majte vsaka sapica; tak človek je vetrnjak, omahlivec, brezznačajnež, figura-mož. Toda oglejmo si natančnejše jekleni, čisti in blagi značaj!

Značajni mož hodi vedno ravno pot, kakor solnčni žarki. Nič ga ne odvrne od tega, kar je spoznal za dobro in pošteno; on zahteva neprestano in nepreprosno, česar ima zahtevati pravico. Kar mu veleva vest, od tega ne odjenja in ne odstopi ni za pedenj, ne zmeneč se za to, je-li ga ljudje hvalijo ali grajajo, je-li mu bode to v osebno korist ali škodo.

Tak je bil sv. Ivan Krstnik; brez strahu in ozira je grajal kralja Heroda Antipa, ker je živel z ženo svojega brata v prešestni zvezi. Zategadel ga je dal Herod

v ječo vreči in obglaviti. Sam naš Odrešenik hvali Janezov stanovitni značaj. Tudi zgodopisec Jožef Flavij kaj lepo spričuje o njem: »Janez je bil možak.« (ἀγαθὸς ἄντις.)

Prekrasen vzgled stanovitnega in čistega značaja nam podaje v angleški zgodovini Toma Morus. Ta mož je bil v svojem času jeden izmed najučenejših in najplemenitejših državnikov in prvi minister kralja Henrika VIII. Ker se ni hotel izneveriti katoliški cerkvi, dal ga je ta pohotni in krvoločni grozovitnež vreči v ječo. Tu ga obišete njegova žena in hči ter ga prosite s solznimi očmi, da bi se vsaj nekoliko udal kraljevim zahtevam in si tako rešil svoje življenje. Blagi mož pa odvrne ženi: »Kaj misliš, koliko let bom še živel?« Ona odgovori: »Vsaj kakih dvajset.« »Za Boga, da si rekla kakih tisoč let, bilo bi to kaj; ali tudi za tisoč let ne prodam večnosti in poštenega svojega imena.« Obsojen je bil na vislice, katero kazen je pa kralj premenil milostno; dal mu je odsekati glavo.

Tak značaj je bil pokojni Raič. Leta 1859 je pisal v »Novice« o grdih ponemčevalcih slovenske mladine na Mariborskem gimnaziju in o profesorjih, služečih na slovenskih tléh, pa se ne brigajo za jezik naroda. Zategadel in ker je rekel: »Dokler bodo imeli narodi uzrok trepetati za svojo narodnost, toliko časa ne bode v Avstriji zadovoljnosti in miru, bil je odpuščen iz službe in je moral iti za kaplana k Sv. Barbari v Halozah. Ko je postal ondi župnik, začne prvi in jedini pisati knjige matice v slovenskem jeziku. Radi tega so ga kaznovali; plačati je moral 111 fl. globe; ali tudi to ni uplašilo vrlega moža; delal je po svoji vesti do zadnjega dihljeja. Jemu jednak je dični slovensko hrvatski poslanec Vekoslav Spinčič.

Značajni mož je pošten resničen, zvest, možbeseda. To so zares lepe lastnosti; zato pa spoštuje tudi vsakdo takega človeka. Meni se dozdeva, da so bili Slovenci nekdaj v tem pogledu mnogo bolji, kakor dandanašnji. Moža sta si segla v roke in bilo je, kakor pribito; dandanes pa prizegajo in se rotijo pri nebu, zemlji in peku, pa vendar ne ostajejo pri besedi. Tolikoj laži in zavijanja tudi naši predniki niso poznali. Kje so tisti stare grče! (Dalje prih.)

Smešnica. Gospod pride k trgovcu, ki ga krivi nos razodeva za juda ter si poskusi eno izmed lepših sukenj, vendar jo brž sleče, če, da preveč diši po česnji. »Ne, gospod,« reče mu trgovec, moleč mu suknjo, »ne suknja, jaz.«

Razne stvari.

(Vabilo.) K odborovi seji družbe duhovnikov, dne 14. sušeca (v torek) č. gg. odbornike vljudno vabi Predstojništvo.

(Zahvala.) Občinski odbor občine Ljubnica pri Vitanji je v seji dne 3. marca 1893 soglasno sklenil, državnemu poslancu, gosp. Fr. Robiču poslati iskreno zahvalo za njegovo delovanje v državnem zboru.

(Cecilijinemu društvu) je plačal udinino za leto 1893 vlč. g. župnik Balon na Vranskem 2 gld.

(Občinski odbor) Sv. Kunigunde na Pohorju je v svoji seji dne 20. januvarija 1893 imenoval za častnega občana vlč. gospoda Antona Belšaka, duhovnega svetovalca in župnika pri Sv. Petru pri Radgoni.

(Sv. misijon.) Pri Sv. Petru na Gorenji Radgoni bode od dne 13. do 22. maja obnovljene sv. misijone v proslavo 50letnice škofovjanja Nj. svetosti Leona XIII.

(Šaleška čitalnica) priredi v nedeljo, dne 12. marca zabavni večer na korist zapuščenim rodbinam ponesrečenih delalcev v jamah Škalskih. Z ozirom na blagi namen je vstopnina za osebo 50 kr., za rodbino pa 1 gld.

(Vitanji) se obhaja te dni ponovljenje sv. misijona po vlč. g. Fr. Doljaku iz družbe Jezusove.

(Učiteljstvo.) Na ljudski šoli v Planini je postal nadučitelj g. France Rautner, doslej podučitelj v Brežicah; v Dobrni pa učitelj g. France Igler, doslej podučitelj ravno tam; istotako v Trbovljah gosp. Lovre Šah, doslej podučitelj pri Novi cerkvi in podučiteljica je postala g. Amalija Piuk v Zdolah.

(Odvetništvo.) Odvetniška kamora v Gradiču je odvzela odvetništvo g. dr. Francu Strafella na Ptuj, njegove posle prevzame g. dr. Sist vit. Fichtenau, odvetnik na Ptuj. Za to je bil že skrajni čas.

(Lotterija.) Poslanec dr. Roser je že 27krat govoril v drž. zboru zoper loterijo. Ali brž po njegovem zadnjem govoru so našle loterijske sestre, da je staviti 27, 5 in 69. Prvo zato, ker je njegov 27. govor, 5 pa, ker pomenja loterijo in 69, ker pomenja jezičnost in resnica, dne 1. marca so visele te številke v Brnu — v rdečih barvah.

(Brezverstvo.) L. Crispi, večkrat minister v Rimu, je neki »najbolji politik«, toda mož brž ni najbolji, kajti živé mu sedaj že tri »žene«. Ali tudi najbolji oče bode težko, kajti ravno gre novica po listih, da mora njegov sin Luigi v prisilno delavnico. Jabelko ne pade daleč od jabelke!

(Nestrpnost.) Mestni zastop v Mariboru je sklenil, da se upre, kar najbolj more, slov. šolskemu vrtcu, ki ga pripravlja družba sv. Cirila in Metoda v našem mestu. Slovenska družba pa je tem nemškim (?) napetnikom tudi v tej reči pravi kazimir!

(Nemško znanje.) Neka grofica, doma iz Dessau, mesta v nemškem cesarstvu, si je zavdala v Opatiji. Naša nemška prijateljica, »Mbg. Ztg.« pa je to žalostno novico kar h krati preobrnila, češ, da je bila doma na Ptuj! Mesta Dessau torej pač ne pozna pri Mariboržanki, da-si sicer radi škilijo — v nemški rajh.

(Požar.) V četrtek ob 9. uri zvečer je nastal v srednjem delu vasi Sv. Lovrenca na Dravskem polju ogenj na hlevu posestnice Neže Beranič ter je v kratkem času vkončal njeni hiši in še dveh sosedov, Jakoba Siter in Štefana Beranič. Pri prvi je zgorelo tudi čvetero goved. Na srečo so bili vsi zavarovani. Kakor navadno, ugiba se tudi tu, kako da je požar nastal.

(Nemškutarstvo.) V Celji so imeli v nemškem kasinu zadnjo nedeljo maškerado. Sedaj, v postnem času, sredi katoliških Slovencev je to že vendar le drzno in mora razžaliti čut verneg ljudstva!

(Zločinstvo.) Dne 21. februarija so našli v hosti Tomaža Potočnika, posestnika v občini Sv. Kristof pri Laškem trgu, truplo mrtve ženske, stare 17 do 20 let. Kdo je bila, tega še doslej niso izvedeli, truplo je bilo že precej nagnjilo.

(Divjaštvo.) V nedeljo dopoldne so se na državni cesti zunaj Maribora sprijeli viničarski fantalini ter so enega z odlami, enega pa s sekiro poslali na uni svet. Pravi se, da sta bila mnojena prinesla smrtno orodje.

(Sodnisko.) G. dr. Janko Babnik pristav pri c. kr. okr. sodniji v Logatci, pride na ednako mesto v Ljubljano; g. Filip Krmešek, pristav pri c. kr. okr. sodniji v Konjicah in g. Rihard Markhel, pristav pri c. kr. sodniji v Šmariji pri Jelšah, prideta na enako mesto v Maribor in g. Karol Radaj je postal pristav pri c. kr. okrajni sodniji v Loži.

(Slov. posojilnica) v Mariboru je, po sklepu ravnateljstva, od dne 15. marca naprej odprta tudi po četrtekih, ako ni praznik, od 10—12. ure dopoldne.

(Tatvina.) V Mariboru se godi sedaj več tattvine, kakor kedaj, posebno obleke; tako je dne 23. februaria izginilo perilo neki gospoj z dvorišča, v noči 25. tudi perilo izpod strehe neke hiše v ulici vsesvetki in v stolni cerkvi isto jutro locenja razne trgovske robe.

(Zvonik.) Za popravljenje zvonika stolne cerkve v Mariboru se je nabralo doslej v celiem 5777 fl. 76 kr.

(Spreobrnitev.) Nek protestant iz Hollanda se je, kakor se piše v raznih listih, v Lurdu izpreobrnil ter je daroval za novo župnijsko cerkev, katera se še zida, 3 milj. v zahvalo za milost spreobrnjenja.

(Ustrelil) je vojak na straži pri Dunaji v soboto ob 11. uri v noči vojaka, ki je lezel do njega pa ni hotel odgovoriti na vprašanje: kdo je? Bil je v hipu mrtev in pravi se, da je hotel le zastrašiti tovariša, ki je bil na straži.

(Kazen.) V Zrečah sta une dni mož in žena v gošči delala vejnik, mož je sekal veje, žena pa jih je vezala v snopje. V tem se Jame med njima preprič in mož zažene sekiro v ženo, ali nje ne zadene, pač pa pade on z drevesa ter se ubije.

Loterijne številke.

Trst 4. marca 1893:	52, 79, 45, 85, 31
Linc >	64, 37, 8, 62, 45

Zavarovalno društvo „Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1. 25-26

priporoča se vsem katoličanom, kateri namejavajo složnost na gospodarstvenem polju. Društvo oskrbljuje zavarovanje proti ognju, nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim in občinskim predstojnikom zavarovanje zvonov proti razlomu in poklini. — Zastopniki se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

Podučiteljsko mesto.

Na triazredni ljudski šoli pri Sv. Janži na Dravskem polju je vmesiti podučiteljsko mesto z dohodki po IV. plačilnem razredu definitivno ali tudi provizorično. Prosilci in prosilke za to mesto naj vložijo svoje prošnje, katere morajo biti opremljene z spričevalom zrelosti oziroma tudi sposobnosti in z dokazom avstrijskega državljanstva potom predstojnega okrajsk. šolsk. sveta do 28. marca 1893 pri krajnem šolskem svetu pri Sv. Janžu na Dravskem polju.

Okraini šolski svet Ptuj, 24. februarija 1893.

Predsednik: Scherer.

Služba orglarja in mežnarja

pri Sv. Martinu na Paki se razpisuje do konca marca t. l. Zamore se pa tudi takoj nastopiti. Prošniki, ki znajo kakošno rokodelstvo, imajo prednost.

Šmartno na Paki, 7. marca 1893.

1-2

J. Kolarč, župnik.

Uradne in trgovske KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Lepo in prijetno delo,

ki daje lep postranski zasluzek, ponuja se osobam, katerim njihova postranska opravila puščajo nekoliko prostega časa. Kdor bi se želel lotiti tega dela, piše naj upravnosti tega lista, ter naj nad naslovom zunaj na zavitku zapise štv. 232.

3-3

Najbolj po ceni se kupujejo:

najboljši molitveniki, šolske knjige, pisalne in šolske reči, izvrsten konceptni in pisalni papir, vsakovrstni zavitki, pisani papir, svilnati papir v 65 barvah, najboljše karte.

Tiskovine za odvetnike in bilježnike, šole in občinske urade, trgovce itd.

A. PLATZER,

poprepj Edvard Ferline,
gosposke ulice štev. 3 v Mariboru.

Knjigovezarska dela se točno in takoj po ceni izvršujejo.

Da ne bode nobena pomota, prosim, da na tanjko pazite na mojo tvrdko.

Jakob Janič,

lastnik velikega sela 3-3

Freienberg blizu Celja

prodaja blizu 500 mladih jabolčnih dreves najboljših sort po 30—35 kr. komad.

Oglasila naj se pošljejo pravočasno.

Adolf Hauptmann
tovarna
oljnatih barv, firnežev,
lakov in kleja 4-10
Ljubljana.

Služba organista in mežnarja

se odda pri farni cerkvi Sv. Martina na Teharji. Prosilci se naj do dne 31. marca oglašajo.

1-2

Cerkv. predstojništvo Sv. Martina na Teharji.

Obžaljevanje.

Dne 3. decembra 1892 primerilo se mi je, da sem Janezu Piršu iz Prelog grde besede rekel in ga na časti razčkalil. Jaz to svoje dejanje obžalujem in vse besede preklicem.

Sv. Jernej, dne 28. februarija 1893.

Janez Prešern.

Služba organista in cerkovnika

v Možici (Miess-Kärnten) na Koroškem se takoj odda. Dohodki okoli 300 gld. in lepo stanovanje. Prosilec mora biti oženjen, dobro izuren v petju in orglanju. Prosilec, ki ima ženo s dobrim sopranskim glasom, ima prodost. Prošnje na cerkveno predstojništvo. 2-2

Harmonična zvonila

z jarmi vred proti poroštvu, da so dobro vglasbena in iz najfiniše robe.

Zvončke za na steno, zvončke za službo v cerkvi, za 3, 4, 5 glasov po 6, 8, 10 gld. eden. Dalje:

Cerkvene svetilnike

lustre, svetilnice, svetilnike za na steno, kanontablice, masivne iz zmesi zlatu podobne po izvrstno okusnih modelih lite, ki se krasno svetijo, kakor bi zlate bile, in so trpežne za več, kakor 100 let, solidno delane in jih po nizkej ceni priporočuje

Albert Samassa,

strojev c. k. dvorni zvonar in fabrikant in gasilnega orodja

v Ljubljani.

Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko.

2

Najnovejše, najboljše in najcenejše

Verižne brane
za mah po travnikih
ima

Josip Lorber in dr.

v Žalcu (Štirska.)

2-6

Razglas.

Podpisano ravnateljstvo naznanja, da se pri Posojilnici v Mariboru uraduje počenši od 15. marca t. l. ne samo, kakor do sedaj, ob torkih in sobotah, ampak tudi ob četrtkih, izvezemši praznike.

Posojilnica toraj izplačuje in sprejema plačila ob torkih in sobotah od osmih do dvanaestih in ob četrtkih od desetih do dvanaestih dopoldan.

1-5

Ravnateljstvo.

Premiran z zlato svetinjo v Brusselu 1892
In s častnim diplomom in zlato svetinjo v Londonu 1893.

Najboljše sredstvo za želodec,

katero želodec in opravila prebavnih delov života krepča in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,
lekar „pri angelju“
v Ljubljani
na Dunajski cesti.
Cena 1 stekl. 15 kr.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabočkih po 12 steklenic in več. Zaboček z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5:26; 110 stekl. gld. 10:30. Poštnino plača vedno naročnik.

Depôt v lekarnah Bancalari in König v Mariboru.

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse 15,

Wien.

Kričistilne krogljice,

nekaj imenovane univerzalne krogljice, znano čistilno domače zdravilo.

Jedna škatljica s 15 krogljicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljatvi po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošije, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek krogljice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne krogljice“
in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih. kateregá jé videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblime J. Pserhoferja 1 posodca 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok zoper nahod, hripavost, kašelj itd. ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog škatljica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Balzam za goltanec 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Živiljenska esenca (Pražke kapljice) zoper pokvarjenje želodca, slabo prebavanje itd. Stekljica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevtične specijalitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dospošiljatvi denarja (po poštnej nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor 3—12

Vabilo

k rednemu občnemu zboru posojilnice v Vitanji, ki se bode vršil v torek 28. marca 1893 ob 3. uri popoldne v navadni posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika;
2. Poročilo nadzornika;
- a) o pregledovanju in potrjuju računov leta 1892;
- b) o porabi čistega dobička;
3. Volitev načelstva in nadzorstva;
4. Nasveti.

V Vitanji, dne 1. marca 1893.

Načelstvo.

Živinski sejem v Kamniku

dne 13. marca t. l. ni prepovedan.

Kamnik, dne 6. marca 1893.

Župan: Jože Močnik, s. r.

Vabilo.

Posojilnica v Makole bode imela svoj redni občni zbor četrtek, dne 16. marca 1893 ob dveh popoldne v navadni posojilnični pisarni. Na vrsto pride:

1. Poročilo načelnika;
2. Poročilo nadzorništa;
- a) O pregledovanju in potrjuju računov za leto 1891;
- b) O porabi čistega dobička;
3. Volitev načelstva in nadzorstva;
4. Nasveti.

Makole 1. februarja 1893.

Načelstvo.

Cvenski živinski sejem

bode, kakor vsako leto, tudi letos dne 20. marca na pašniku na Cvenu. K obilni udeležbi s konjsko in govejo živino uljudno vabi odbor.

1-2

Priporočam svoje priljubljene 4½ kilo težke, bakrene, pokositrane

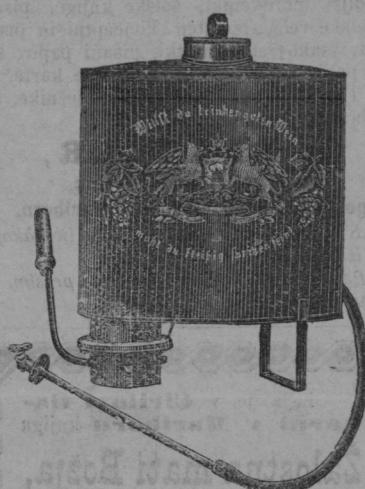
vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad 14 gld. Kdor vzame 6 komadow, dobi 7% odpustka.

600 komadow v zalogi.

A. Fiebiger,
kotlar koroške ulice 5,
v Mariboru.

Lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse 15,

Wien.

nekaj imenovane univerzalne krogljice, znano čistilno domače zdravilo.

Jedna škatljica s 15 krogljicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljatvi po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošije, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek krogljice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne krogljice“
in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih. kateregá jé videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblime J. Pserhoferja 1 posodca 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok zoper nahod, hripavost, kašelj itd. ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog škatljica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Balzam za goltanec 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Živiljenska esenca (Pražke kapljice) zoper pokvarjenje želodca, slabo prebavanje itd. Stekljica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevtične specijalitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dospošiljatvi denarja (po poštnej nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor 3—12

Angležki balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Steudela domače, zdravilo za rane, otekline itd. posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabim prebavim, 1 zavitek 1 gld.